

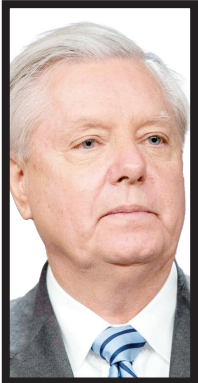
و یگویند که او مدیون قطر است؛ همان قطری که نقشی پیچیده در درگیری‌های کهنه منطقه دارد. قطر محل استقرار بزرگترین پایگاه نظامی آمریکا در خاورمیانه است و همزمان با ایران رابطه دارد؛ میزبان رهبران سیاسی حماس است و همزمان تعاملات گسترده با اسرائیل دارد، شامل میانجیگری در گفت‌وگوها با این گروه شبه‌نظامی. در همین حال قطر به نهادهای آمریکایی پول سرازیر می‌کند و به این طریق لطف و نفوذ حاصل کند. بذل و بخشش از این واضح‌تر نمی‌شود: نگاه کنیده‌به‌پوشینگ ۷۴۷–۸ معروف‌به «قصر آسمانی» که ترامپ پذیرفته و به قول خودش «مجاناً!» است.

رسانه «جویش نیوز سیندیکت»[رسانه‌ای یهودی] در تیتری در ماه آوریل، به صراحت در این باره پرسید: «آیا قطر، متحد ایران، استیو ویتکاف، نماینده ترامپ را خریده؟» همکاران ویتکاف این انتقاد را رد می‌کنند و می‌گویند این تلاش مرتبطان راست‌گرای نتانیاهاوست تا تلاش‌های دیپلماتیک ویتکاف‌رابی نتیجه‌کنند، چون طرفدار تقابل با ایران هستند. ویتکاف حاضر نشد درباره آن ماجرای شرکت‌نقل قولی ارائه کند اما این ایده که قطر او را خریده باشد، بسیار خشمگین‌اش کرد. او برای نشان دادن جدی بودن حمایتش از اسرائیل از سفری به اسرائیل می‌گوید که در آن به همراه یک ژنرال اسرائیلی از شبکه توتل‌های حماس در غزه دیدن کرده است: «من با فرمانده ارتش جنوب در توتل‌ها بودم. این شبیه رفتار یک طرفدار قطر است؟ من کمربندمشکی دوبل «کراوماگا» دارم.» دوباره تأکیدی می‌کند: «کمربند مشکی دوبل.» [کراوماگا ورزش رزمی و تهاجمی است که به ورزش نظامیان اسرائیلی معروف است] او ادامه می‌دهد: «من طرفدار قطر نیستم. من حقیقت‌گوهستم.»

درک اینکه ویتکاف چطور نماینده رئیس‌جمهور در همه چیز شد، نیازمند مطالعه شیوه گفنجابازی ترامپ است. لیندزی گرام می‌گوید: «صبحانه می‌خورید و صبحانه هر چقدر ترامپ بخواهد طول می‌کشد. بعد گلف بازی می‌کنید و بعد ناهار می‌خورید.» گرام می‌گوید در این صبحانه‌وناهار «درباره کلی چیزها حرف می‌زنید.» او می‌گوید در نمونه‌ویتکاف «کلی چیزها» شامل این بود که این دوست و هم‌بازی گلف ترامپ مایل است در دوره دوم احتمالی او خودش را چطور مشغول کند. بعد از اینکه در بهار ۲۰۲۴، نامزدی ترامپ برای حزب جمهوری خواه قطعی شد، صحبت‌های ناهار بعد از گلف شامل صحبت درباره نقش آینده ویتکاف هم می‌شد. گرام گفت‌وگویی با ویتکاف حوالی آن زمان را تعریف می‌کند: «گفتم «می‌خوای برای سنا نامزد بشی؟» گفت «عمرأ.» می‌خوام برم تو خاورمیانه کمک کنم.» ویتکاف نسبت به نقشی غیررسمی ابراز علاقه می‌کند و در نتیجه گرام برای او از جایگاه نماینده می‌گوید. به گفته گرام، ویتکاف در جواب می‌گوید: «فکر کنم به درد این کار می‌خورم. شاید نماینده خاورمیانه.» ترامپ نظرش را این طور می‌گوید: «آره، هر کاری که تو می‌خوای استیو.» ارادت ترامپ به ویتکاف تا حد زیادی حاصل وفاداری ویتکاف به اوست، وقتی شورش ۶ ژانویه ۲۰۲۱ در کیپتول رخ داد، آن زمان خیلی از کسانی که زمانی متحد ترامپ بودند، دور رئیس‌جمهور را خالی کردند. توماس جی یاراک جوینور، سرمایه‌دار و دوست ترامپ که حالا سفیر آمریکادر ترکیه است، در این باره می‌گوید: «استیو در بدترین ساعات زندگی‌اش کنار او بود. در آن دوران چهار ساله کناربودن از صحنه، بیشتر فکر می‌کردند او دیگر هیچ وقت رئیس‌جمهور یا اصلاً ندیده نخواهد شد اما استیو کنار دونالد ماند.» در سال ۲۰۲۳، دادستان نیویورک پرونده‌ای به اتهام کلاهبرداری علیه‌خانواده ترامپ تشکیل داد. ویتکاف در آن دادگاه در جایگاه قرار گرفت و به نفع ترامپ شهادت داد. ماه سپتامبر، زمانی که دومین سوءقصد به جان ترامپ در باشگاه گلفش در وست‌پالم بیچ رخ داد، ویتکاف مشغول بازی با او بود. اولین نوه ویتکاف که سال پیش به دنیا آمد، «دان جیمز» نام گرفته، به یاد رئیس‌جمهور.

ترامپ هم به نوبه خودش دارد به ویتکاف پاداش می‌دهد. نقشی به او داده که محل ابرازی برای رفع نیازاحتی‌های اوست. یاراک این‌طور توضیح می‌دهد: «این برای او، پایان سفر یهود خود‌واگشت است، با انجام کاری که تجاری نیست، مربوط به پول نیست و این به نوعی حفره بدهی را که او بابت پسرش احساس می‌کند، پر می‌کند.» ویتکاف رابطه خاصی با خانواده‌های گروگان‌های اسرائیلی[شکل داده است. این انگیزه شخصی بخشی از تمایز دیدگاه ویتکاف است. این را کوشنر می‌گوید که این بار در دولت نیست اما به ویتکاف مشاوره داده. اومی گوید ویتکاف «نمی‌تسدد که سرش داد‌بزنند.» گرام درباره منتقدان ویتکاف صریح‌تر حرف می‌زند: «من باشم به همه‌شان می‌گویم بروند گوشان را گم کنند. به این خنگیان سیاست خارجی. مگر شما درباره پوتین چه غلطی کردید؟ روش شما چه جوابی داد؟» وقتی ویتکاف کارش را به عنوان نماینده شروع کرد، به عنوان «آدم خوبی» دیده می‌شد که «هیچ از هیچ سر در نمی‌آورد.» به عنوان یک تازه‌کار او به شکل عجیبی با اعتماد‌به‌نفس به نظر می‌رسد و همزمان علاقه‌مند به شنیدن نظر تخصصی دیگران، تیم او فوق‌العاده کوچک است. او یک معاون دارد: مورگان اورنگاس، چهره حرفه‌ای باتجربه در امنیت ملی و افسر اطلاعاتی ذخیره نیروی دریایی ایالات متحده که در دولت اول ترامپ سخنگوی وزارت خارجه بود. جز این فقط چند دستیار دیگر دارد اما هر وقت بخواهد از منابع جامعه اطلاعاتی و نهادهای دیپلماتیک استفاده می‌کند. او بسیار به یک افسر ارشد‌سیا که روی خاورمیانه کار می‌کند هم علاقه‌مند شده. می‌گوید: «اما مثل یک گروه نیروهای ضربت ویژه ایم.»

بعد از جلسات حساس خارجی‌اش، او معمولاً با جمعی متغیر جلسه توضیحی دارد که اعضای احتمالی‌اش شامل رئیس‌جمهور، معاون اول، رئیس دفتر، مشاور امنیت ملی و دیگران‌اند. از خیلی‌ها مشورت گرفته، شامل متفکرین و رهبران سابق کشورها. برنارد هنری لوی، فیلسوف و فعال فرانسوی درباره اهمیت تقلاّی اوکراین به او گفته. در تلاش برای حل مسئله جنگ اسرائیل با حماس، ویتکاف حرف‌های کلینتون و تونی بلر، نخست‌وزیر سابق بریتانیا راشیده است. جاناتان پاول، رئیس دفتر سابق بلر که حالا مشاور امنیت ملی نخست‌وزیر کی‌یر استارم‌را است، رابطی مهم شده است. مریام ادلسون، پزشک

گرام گفت‌وگویی با ویتکاف را تعریف می‌کند: «گفتم «می‌خوای برای سنا نامزد بشی؟» گفت «عمرأ.» می‌خوام برم تو خاورمیانه کمک کنم.»... ترامپ نظرش را این‌طور می‌گوید: «آره، هر کاری که تو می‌خوای استیو.»

گفت کیسینجر تحسین و احترامی در او برنایانگیخته: «خیلی چیزها درباره کیسینجر دیدم.» یکی از جزئیاتی که درباره کیسینجر یاد گرفته این بود که کیسینجر در جایگاه مشاور امنیت ملی، نیکسون را قانع می‌کند که پیش از انتخابات ۱۹۷۲ جنگ ویتنام را تمام نکنند، چون این درگیری اهرم قدرتی در دست اوست برای انتخاب مجدد. ویتکاف با انزجار می‌گوید: «همه چیز را فروخت.»

اسرائیلی آمریکایی و حامی مالی ولخرج جمهوری خواهان، «دوست عزیز» ویتکاف شده است. اولین مأموریت دیپلماتیک ویتکاف حتی قبل از سوگند ترامپ بود. او به تیم رئیس‌جمهور وقت، جو بایدن کمک کرد آتش‌بس حاصل کنند و توافقی بر سر گروگان‌ها. لازمه‌اش این بود که با اسرائیلی‌ها محکم حرف بزنند. در ماه‌های پس از آن، دولت ترامپ اجازه داده نتانیاهو محاصره مرگیبار و کارزار بمبارانش را در غزه پیش ببرد. ترامپ تا پیشنهاد جابه‌جایی فلسطینی‌ها هم پیش‌رفته است. اعلام تشدید حملات از سوی اسرائیل هم با واکنش بی‌تفاوتی از سوی ویتکاف همراه شد. اومی گوید، رفتار حماس «چنان بد بوده که بی‌بی [نتانیاها] در برخی شرایط خاص احساس کرده کار دیگری نمی‌تواند بکند.» می‌گوید هر گونه راه‌حل بلندمدت باید شامل «غیرنظامی‌شدن کامل» حماس باشد. رویکرد ویتکاف این نبوده که اسرائیل را محدود کند؛ بلکه او صرفاً نتانیاهاو را دور می‌زند تا اهداف ترامپ را پیش ببرد، مثل مورد آتش‌بس با حوثی‌های یمن و آزادی الکساندر. این پیشرفت‌ها ناکامی اسرائیل در آزادی گروگان‌های باقیمانده را بر جسته می‌کند. این ناکامی باعث کلافگی ویتکاف بوده است و طبق گزارش‌ها به خانواده‌های گروگان‌ها گفته «اسرائیل دارد جنگ را طولانی می‌کند، با اینکه نمی‌بینیم چه پیشرفت دیگری با این کار حاصل شده.» به نظر می‌رسد برای ویتکاف، حمایت نخست‌وزیر اسرائیل به اندازه حمایت جامعه اسرائیلی مهم نیست. می‌گوید: «اگر به نظر افکار عمومی در اسرائیل نگاه کنی، نصف‌نصف هم نیستند و بیشترشان حامی خارج کردن گروگان‌ها هستند و توافقی حاصل از مذاکره برای این موضوع.» از او پرسیدم نظرش چیست که انتظار می‌رفته اسرائیل در گفت‌وگوها با حماس و حوثی‌ها باشد. او نگرانی از این بابت نداشت: «امن این‌طور می‌فهمم که رئیس‌جمهور رئیس‌جمهور است و من دستورات او را دنبال می‌کنم.»

او به دستور رئیس‌جمهور در ماه فوریه به مسکو رفت تا به دنبال یک توافق باشد: روس‌ها مارک فوگل، معلم آمریکایی را آزاد می‌کنند و در مقابل رئیس‌یک باندر مرزاز را که در زندانی در کالیفرنیا بود تحویل می‌گیرند. فوگل بابت آوردن ماریجوانای دارویی به روسیه در سال ۲۰۲۱ زندانی شده بود. وقتی کرملین را ترک می‌کرد و با مأموران سرویس امنیت دیپلماتیک سوار ماشین می‌شد، تلفش زنگ خورد و جان رتکلیف، مدیر سی‌ا به او گفت: «به نظر مشکلی داشته باشیم. الکساندر وینیک، آن رئیس بانر، در مقابل بازگشت به روسیه مقاومت می‌کرد، چون نگران بود آن‌جا کشته شود. رتکلیف به ویتکاف می‌گوید لازم است به افا‌س‌بی، سرویس امنیتی روسیه خبر داده شود که این زندانی مخالفت دارد و هشدار داد که در نتیجه ممکن است مسکو تبادل را متوقف کند. ویتکاف از راننده می‌خواهد که با تمام سرعت برانند. ویتکاف فکر می‌کرد اگر بتواند با فوگل سوار هواپیما باشد و از حریم هوایی روسیه خارج شود، کرملین فرصت نخواهد داشت عقب بکشد. ویتکاف به هواپیما رسید و خودش را به عنوان فرستاده رئیس‌جمهور به فوگل معرفی کرد. اول نمی‌توانستند به این آسانی راه بیفتند. در فوریه مسکو، لازم بود یخ موتور هواپیما آب شود. او با بی‌صبری تماشاگر تمیزکردن بال چپ بود و بعد کارکنان دست کشیدند. ویتکاف به همراهانش گفت: «فوگل را از هواپیما پیاده می‌کنند. عمداً فقط یک بال را درست کردند.» اما معلوم شد موضوع صرفاً ایرادی در ماشین یخ‌زدایی بوده. کار بال دیگر هم تمام‌شد و هواپیما، جت گلف‌استریم خود ویتکاف که برای سفرهای خارجی استفاده می‌کند، اجازه پرواز گرفت. وقتی رسیدند، در واشنگتن برف می‌آمد. ویتکاف می‌گوید: «این که مارگ فوگل با هواپیمای من آمد، بزرگ‌ترین نعمت زندگی من بود.» به لحاظ ژئوپلیتیک، این تبادل زندانی راه ارتباطی بین ویتکاف و پوتین گشود، آن هم در زمانی که ترامپ به دنبال توافقی برای پایان جنگ روسیه در اوکراین بود. این تبادل باعث بازنشانی گسترده‌تر وضعیت در رابطه با روسیه هم شد. ویتکاف سه بار دیگر هم با پوتین دیدار کرد. به تنهایی این کار را کرد، بدون دیپلمات‌های حرفه‌ای، بدون یادداشت‌بردار و حتی بدون یک مترجم. این‌ها شرایط پوتین بودند و ترامپ از موافقت ویتکاف با آن‌ها حمایت کرد. ویتکاف نگرش ترامپ را این‌طور توضیح می‌دهد: «او می‌خواست با سفر من اطلاعاتی به دست بیاورد. او به من اعتماد داشت که گزارش خوبی به او بدهم. وقتی می‌گویم گزارش خوب منظور این نیست که رنگ‌بندی باسیابه‌گذاری شده. منظور توصیف دقیقی از اتفاقاتی است که افتاده تا او بتواند قضاوت کند.» ویتکاف می‌گوید کار او این بوده که «تقریباً یک مأمور اطلاعاتی فعال» برای ترامپ باشد: «منظور من این است که مخفیانه نه.»

ویتکاف می‌پذیرد که توافقی برای پایان جنگ سه‌ساله، یعنی همان چیزی که ترامپ وعده داده بود در روز اول دولت دومش حاصل کند، همچنان دور از دسترس است. او هم مسکو و کی‌یف را مقصر می‌داند و صراحتاً درباره نقش‌شان می‌گوید: «۵۰-۵۰». واشنگتن در تلاش است هر دو طرف را به سمت راه‌حلی ببرد که شامل تقسیم‌مشتی از مناطق شرقی اوکراین می‌شود، به نحوی که مسکو کریمه را کنترل کند- که در سال ۲۰۱۴ غیر قانونی تصرفش کرد- و نیز لوهانسک و دونتسک را؛ اما در مقابل مسکو بپذیرد که خارکیف و زاپوریژیا را برای اوکراین‌ها رها کند. مقامات ایالات متحده دلیل خوبی دارند که باور کنند می‌توانند مسکو را به این قانع کنند؛ چون این با ایده‌ای که پوتین مطرح کرد چندان متفاوت نیست.

ویتکاف علی‌رغم دعوت مکرر، به کی‌یف نرفته است. مقامات آمریکا می‌گویند این تصمیم حاصل پیچیدگی رفتن به آن جاست و نیز حاصل اینکه این نماینده می‌تواند تصاویر ماهواره‌ای صدمات را بررسی کند؛ اما این غیبت او کارشناسان قدیمی حوزه روسیه را بهیوت کرده است، از جمله مایکل مک‌فال، سفیر سابق آمریکا در مسکو. او می‌گوید باید یک فرستاده با هر دو طرف، هم مسکو و هم کی‌یف صحبت کند: «یخچودی نیست که به این می‌گویند دیپلماسی رفت‌وبرگشت.» اوایل کار، کیت کلاگ، دستیار سابق مایک پنس در دوره معاون اولی‌اش نماینده ویژه برای اوکراین و روسیه شده بود اما حالا فقط طرف اوکراینی مذاکره را مدیریت می‌کند.

اگر تلاش‌ها برای صلح روسیه و اوکراین دقیقاً طبق برنامه پیش

پنجشنبه ۱ خرداد ۱۴۰۴
شماره ۷۹۲
www.hammihanonline.ir

نرفته، ویتکاف خوش‌بینی بیشتری در گفت‌وگوهای هسته‌ای با ایران پیدا کرده. می‌گوید: «با ایران شاید دیگر داریم به نتیجه می‌رسیم. آن پرونده‌ای که به نظر پیچیده‌ترین می‌رسد، ممکن است محتمل‌ترین هم باشد.» مقامات فعلی و سابق آمریکا و اسرائیل، شامل دیپلمات‌های ارشد هماهنگ با ترامپ در منطقه، درباره نیات ترامپ ابراز تردید می‌کنند. وندی شرمن، معاون وزارت خارجه در دوران اوباما، به عنوان مذاکره‌کننده ارشد در توافق ۲۰۱۵ با ایران کار کرد. او انتقاده‌ا به رویکرد ویتکاف را چنین خلاصه می‌کند که عباس عراقچی، وزیر خارجه جدید ایران «هر چیزی را که می‌شود درباره این موضوع می‌داند و انگلیسی را هم مسلط صحبت می‌کند.» شرمن که دو دولت بایدن هم معاون وزیر خارجه شد می‌گوید: «اگر کاملاً در اوج آمادگی نباشید، او از شما کلی جلوتر خواهد بود.» اومی گوید ویتکاف لقمه گنده‌تر از دهانش برداشته: «این آدمی است که با پوتین به‌تنهایی ملاقات کرد. این هوشمندانه است؟ من کاملاً طرفدار دیدگاه‌های تازه هستم اما مذاکره برای توافقی تجاری با مذاکره با ایران یکی نیست.»

ویتکاف به نوبه خود اصرار دارد که ایران امتیازاتی تاریخی خواهد داد. می‌گوید: «آن‌ها در نقطه بحرانی هستند. در این نقطه آدم‌ها تصمیم می‌گیرند.» اما درس‌هایی که خود او از معاملات املاک گرفته می‌گویند واشنگتن هم باید چیزهایی را یادآند. اومی گوید در نقش جدیدش به عنوان مذاکره‌کننده، درس‌هایی را که از کسب‌وکارش گرفته، «همه‌جا» می‌بیند: «چون توافقی یعنی پیدا کردن راهی که کار را برای همه به نوعی مساوی کنی. بخش مهمی از این یعنی فهمیدن هر دو طرف و فهمیدن اینکه چه چیز لازم است تا هر دو طرف پای میز باییند. بعدش هم فهمیدن اینکه چطور موضوع بحث بین دو طرف را محدود کنی. همه زندگی‌کار من این بوده.»

گاهی معلوم نیست ویتکاف به دنبال چیست. اوایل می‌گفت واشنگتن اجازه غنی‌سازی محدود را می‌دهد و تهران هم گفت با این موضع می‌شود مذاکره کرد. بعد حرش را عوض کرد و گفت هر توافقی نیازمند بر چیدن کامل غنی‌سازی خواهد بود. یک مقام ارشد اسرائیل نسبت به پذیرش شرایط واشنگتن از سوی تهران ابراز تردید می‌کند اما ویتکاف را تحسین می‌کند و می‌گوید: «اگر کسی باشد که بتواند به توافق برسد، او ویتکاف است.» مقامات کشورهای متحد آمریکا که با دقت حرف می‌زنند، ویتکاف را خوش‌برخورد و پراثرزی توصیف می‌کنند. می‌گویند رابطه‌اش با رئیس‌جمهور به سود اوست. همانايش متوجه‌هستند که به‌نظر اوستقیم‌با فرمانده کل قوا حرف می‌زند. تیم کوچکش برایشان گیج‌کننده است، چون هماهنگی را سخت‌تر می‌کند. مواضع علنی‌اش درباره پوتین هم نگران‌شان کرده. یک مقام اروپایی می‌گوید: «قرار نیست حتماً دانشجوی تاریخ روابط بین‌الملل باشد اما معلوم نیست متوجه باشد پوتین چه می‌خواهد یا چطور کارش را پیش ببرد.»

از ویتکاف پرسیدم جایگاه خود را در تاریخ‌چطور می‌بیند. آیا هیچ وقت با خودش به این فکر می‌کند که سنگین‌وزن‌های دیپلماسی مثل هنری کیسینجر، جیمز بیکر و ریچارد هلبروک روی چیزهایی کار کرده‌اند که حالا او مشغول‌شان است. او در جواب گفت کیسینجر تحسین و احترامی در او برنایانگیخته: «خیلی چیزها درباره کیسینجر دیدم.» یکی از جزئیاتی که درباره کیسینجر یاد گرفته این بود که کیسینجر در جایگاه مشاور امنیت ملی، نیکسون را قانع می‌کند که پیش از انتخابات ۱۹۷۲ جنگ ویتنام را تمام نکند، چون این درگیری اهرم قدرتی در دست اوست برای انتخاب مجدد. ویتکاف با انزجار می‌گوید: «همه چیز را فروخت.» می‌پرسم در کار دولتی چه چیز بیش از همه غافلگیرش کرده و او بلافاصله جواب داد: «رسانه‌ها.» هفته پیش‌تر، نیویورک پست، روزنامه‌ای که روپرت مرداک خریده، نقد تندى درباره سابقه کار او نوشته‌بود و گفته‌بود لقمه‌بزرگ‌تر از دهانش برداشته. ویتکاف می‌گوید این انتقاد به او بر می‌خورد: «خوشش نمی‌آید مادرش حرفی بخواند که نامهربانانه‌است.»

تصویر عمومی این نماینده ویژه برای کاخ سفید هم مهم است. وقتی شروع به کار روی این گزارش کردم، بدون درخواست، از طرف چندین مقام ارشد، تعریف و تحسین درباره ویتکاف دریافت کردم. یک سخنگو حرف‌های معاون اول جی دی ونس را برابرم فرستاده که می‌گوید منتقدین ویتکاف «هیچ درباره‌اش نمی‌دانند و فقط به این خاطر به او حمله‌می‌کنند که بر خلاف بیشتر دیپلمات‌ها، او در خدمت مردم آمریکاست.» کاخ سفید موضوعی هم از رویو برابرم فرستاد. به شکل سنتی، رویوی وزیر خارجه باید نماینده واشنگتن می‌بود، در روابط سطح بالا و بحث‌های مهمی که حالا به جایش ویتکاف پیش می‌برد، رویو گفته: «من و استیو رابطه کاری قوی داریم، بر اساس احترام متقابل و تعهد مشترک به پیشبرد دستور کار سیاست خارجی رئیس‌جمهور ترامپ. ویتکاف هم پاسخ تعریف‌های رویو را می‌دهد: «رابطه من با مارکو فوگل‌العاده است.» اما رابط‌های که بیشتر از همه اهمیت دارد، رابطه با رئیس‌جمهور است. رئیس‌جمهور هم فقط درباره مسائل ژئوپلیتیک که درباره گستره وسیعی از موضوعات نظر ویتکاف را می‌پرسد. درباره سیاست حرف می‌زنند؛ درباره تعرفه‌ها حرف می‌زنند؛ درباره گلف حرف می‌زنند، زک، یکی از پسران ویتکاف، با پسرهای رئیس‌جمهور شریک است.

از او می‌پرسم انتظار دارد چقدر در این سمت بماند؟ او هیچ تاریخ‌پایانی در ذهن ندارد. بعد از پوشش رسانه‌ها، بیشترین تعجب او از این‌بوده که چقدر لذت می‌برد که در صحنه جهانی بندبازی کند. می‌گوید: «سیر نمی‌شوم. خب گاهی شکایت می‌کنم، به دوست‌خترم می‌گویم «خدایا، اصلاً بیا یک قایق بگیریم و برویم دور شویم» اما به نوعی واقعاً این را نمی‌خواهم. این کار واقعاً خیلی بارز اش است.» یک‌بار وقتی در پایان مهمانی «روز استقلال اسرائیل» که ویتکاف سخنران اصلی‌اش بود، از او خداحافظی می‌کردم، به من گفت همان جادعوت شده تا پیش از بازگشت به خاورمیانه به سفرای سازمان ملل متحد در نیویورک وضعیت را توضیح دهد. بعد من را نزد یک کنشیدارام در گوشه‌حریم زد. به من تضمین داد: «واقعاً حالی‌مان هست داریم چه کار می‌کنیم؟»

ترجمه وتخلص:روح‌اله‌خعی

دیپلمات‌ها

غنی‌سازی ادامه خواهد داشت

وزیر امور خارجه ایران در اظهاراتی از بررسی امکان شرکت ایران در دور بعدی مذاکرات گفت؛ اما در حالی که تردیدها در این زمینه مطرح شده بود، شب گذشته بدر البوسعدی، وزیر خارجه عمان، اعلام کرد که دور بعدی گفت‌وگوها، فردا جمعه، دوم خرداد، در رم برگزار خواهد شد.

سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران درباره امکان حضور ایران در دور بعدی مذاکرات غیرمستقیم جاری میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده گفته بود: «ما در حال بررسی این موضوع هستیم که آیا در دور بعدی مذاکرات شرکت کنیم یا نه». در برابر زیاده‌خواهی‌ها در پشت میز مذاکره مقابله خواهیم کرد، اما هرگز دیپلماسی را ترک نکرده‌ایم. ما هنوز در حال بررسی این موضوع هستیم که آیا در آن تاریخ و در آن مکان، مذاکراتی مفید و سودمند می‌تواند برگزار شود یا خیر.»

عراقچی همچنین درباره وضعیت مذاکرات گفت: «ما پاسخ به درخواست‌های غیرمنطقی را پیش‌تر داده‌ایم و این صحبت‌های غیرمعمول کمکی به پیشبرد گفت‌وگوها نمی‌کند.» وزیر خارجه ادامه داد: «موضع ما کاملاً روشن است؛ غنی‌سازی، چه با توافق و چه بدون توافق، ادامه خواهد داشت. اما اگر طرف‌ها تمایل دارند نسبت به برنامه صلح‌آمیز ایران شفافیت وجود داشته باشد، ما آمادگی داریم. با این حال، در مقابل، گفت‌وگو درباره رفع تحریم‌های ظالمانه‌ای که به دلیل ادعاها درباره برنامه هسته‌ای ما وضع شده‌اند، باید صورت گیرد و این تحریم‌ها برداشته شوند.» رئیس دستگاه دیپلماسی تأکید کرد: «اگر درخواست‌های بیشتری مطرح شود و بخواهند ما را از حقوق مسلم خود محروم کنند، هیچ‌گونه جای‌پذیری برای آن وجود ندارد.»

وزیر خارجه در ادامه در پاسخ به پرسشی درباره رویکرد سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در دولت پیشین گفت: «سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در سطح کلان خود یک سیاست مستمر و جاری است و دولت‌ها و وزرای امور خارجه در چار‌چوب سیاست‌های کلانی حرکت می‌کنند که اصول آن در مکان‌های دیگری تعیین می‌شود. این رویه در دیگر کشورهای جهان نیز به همین صورت است. اما ابتکارات هر دولت به عبارت دیگر، سیاست‌های جاری و شیوه‌هایی که به کار می‌برد، می‌تواند در پیشبرد بهتر این سیاست‌ها تأثیرگذار باشد.»

وی با اشاره به اینکه «ما تلاش کردیم با قوت و عزم بیشتری، همسایگان را در اولویت قرار دهیم.» خاطرنشان کرد: «چه در حوزه سیاسی، چه در عرصه اقتصادی و چه در مسائل فرهنگی این سیاست را پیگیری کردیم. ما تقریباً با تمامی همسایگان خود از یک سابقه تاریخی مشترک بر خور داریم، با برخی از آن‌ها فرهنگ و زبان مشترک داریم، و با همه آن‌ها پایه‌های اعتقادی مشابهی را به اشتراک می‌گذاریم. بنابراین، به نظر من، تنش‌ها، اختلافات و تفاوت‌هایی که گهگاه وجود دارد، عمدتاً ساختگی است و بسیاری از آن‌ها به بذره‌ای فتنه‌ای برمی‌گردد که دیگران در این منطقه کاشته‌اند.» وزیر خارجه در پایان گفت: «سیاست ما این است که این اختلافات و تنش‌ها را برطرف سازیم و روابط همسایگی را ارتقا دهیم.

به نظر می‌آید که تا اینجا نیز موفق بوده ایم.» از سوی دیگر یک مقام ارشد ایرانی نیز به واشنگتن‌پست گفته بود: «ما نمی‌خواهیم دور جدیدی از مذاکرات را داشته باشیم و آن شکست بخورد. ما قطعاً می‌خواهیم دیپلماسی را ادامه دهیم اما اظهارات ویتکاف مذاکرات را دشوارتر کرده است.» ایسن مقام ایرانی همچنین اظهار داشت: «می‌دانم که فشارهای زیادی از داخل ایالات متحده و از طرف‌های دیگر، از داخل منطقه، از همه جا بر او وارد می‌شود، اما این مشکل ما نیست. او نمی‌تواند فقط با هزینه ما یا فشارها رویه‌رو شود.» این مقام ارشد ادامه داد: «اگر هدف این باشد که تضمین شود ایران سلاح هسته‌ای نخواهد داشت، این امر قابل دستیابی است و اگر از من بپرسید، دستیابی به آن آسان خواهد بود.» اما او تأکید کرد که «اگر ایالات متحده به دنبال محروم کردن ما از حقوق‌مان باشد یا درخواست چیزهای غیرواقعی و غیرقابل انجام داشته باشد، ما با آن مشکل داریم.»